

VALSTS KONTROLE

Skanstes iela 50, Rīga, LV-1013; tālr. 67017500; e-pasts: lrvk@lrvk.gov.lv

Rīgā

Latvijas Republikas tiesībsargam
Jurim Jansonam

e-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv

Par institūciju maksas pakalpojumiem

A.god. J.Jansona kungs!

Atbildot uz Jūsu 2020.gada 2.oktobra vēstuli Nr.1-5/165 “Par institūciju maksas pakalpojumiem”, informējam, ka Valsts kontrole finanšu revīzijas “Par Iekšlietu ministrijas 2019.gada pārskata sagatavošanas pareizību” ietvaros atbilstoši Jūsu sniegtajai informācijai veica pārbaudes par Valsts policijas maksas pakalpojumu izcenojumu pamatotību un atbilstību normatīvo aktu prasībām.

Lai izvērtētu Jūsu 2019.gada 10.septembra vēstulē Nr.6-1/1564 “Par institūciju maksas pakalpojumiem” norādīto informāciju, par to, ka Tiesībsargs ir saņēmis privātpersonu sūdzības par to, ka iepazīšanās ar administratīvo pārkāpumu lietu materiāliem ir bijusi apgrūtināta, jo maksa par dokumentu kopiju izgatavošanu Valsts policijā ir nesamērīgi dārga, revīzijā tika detalizēti pārbaudīti šādi Valsts policijas sniegtā maksas pakalpojuma¹ – kopēšana – aprēķini:

- 1) melnbalta kopija uz Valsts policijas papīra, A4 formāta, vienpusēja;
- 2) melnbalta kopija uz Valsts policijas papīra, A4 formāta, divpusēja;
- 3) melnbalta kopija uz Valsts policijas papīra, A3 formāta, vienpusēja;
- 4) ieraksts matricā.

Revidenti konstatēja, ka Valsts policija ir uzsākusi darbu pie izmaiņām Valsts policijas maksas pakalpojumu cenrādī un ir veikusi iepriekš minēto maksas pakalpojumu izcenojumu pārrēķinus. Saskaņā ar Valsts policijas sniegto informāciju pašlaik attiecīgie grozījumi Valsts policijas maksas pakalpojumu cenrādī tiek precizēti atbilstoši Iekšlietu ministrijas norādījumiem (nepieciešamie precizējumi saistīti ar citām maksas pakalpojuma cenrāža pozīcijām, kurās izmaiņas tiek virzītas paralēli izmaiņām kopēšanas pakalpojumos). Pēc precizējumu saskaņošanas ar Iekšlietu ministriju Valsts policija tos saskaņos ar citām valsts pārvaldes iestādēm un virzīs apstiprināšanai Ministru kabinetā.

Šobrīd spējā esošajam maksas pakalpojumu cenrādim izmaksas, kas Valsts policijai rodas, meklējot personas pieprasīto dokumentu arhīvā, aizklājot personas datus (anonimizējot tos), apliecinot dokumenta atvasinājuma pareizību un cauršujot dokumentu, ir iekļautas Valsts policijas sniegtā maksas pakalpojuma – kopēšana – izcenojuma aprēķinā.

---

¹ Ministru kabineta 24.09.2013. noteikumu Nr.903 “Valsts policijas maksas pakalpojumu cenrādis” 2.pielikuma 10.1., 10.2., 10.3 un 10.4.pozīcija.

Lai nodrošinātu, ka Valsts policijas sniegto maksas pakalpojumu izcenojumu veidojošās izmaksas ir saprotamas ikvienai personai, kas šādus pakalpojumus vēlas saņemt, Valsts policija ir paredzējusi no kopēšanas maksas pakalpojuma izcenojumu veidojošajām izmaksām atsevišķi izdalīt izmaksas par lietas meklēšanu arhīvā, personas datu aizklāšanu (anonimizēšanu), dokumenta atvasinājuma pareizības apliecināšanu un dokumentu cauršūšanu, paredzot tos kā jaunus maksas pakalpojumu veidus. Valsts policija paredz, ka, ieviešot tādus maksas pakalpojumus kā lietas meklēšana arhīvā, personas datu aizklāšana (anonimizēšana), dokumenta atvasinājuma pareizības apliecināšana un dokumentu cauršūšana, vienlaikus tiks nodrošināta zemāka maksa (salīdzinot ar pašlaik noteikto) par dokumenta atvasinājuma – kopijas izgatavošanu gadījumā, ja, piemēram, pakalpojuma pieprasītājam nebūs nepieciešama personas datu aizklāšana (anonimizēšana), dokumentu cauršūšana un to pareizības apliecināšana.

Salīdzinot pašlaik spēkā esošo maksas pakalpojumu – kopēšanas – izcenojumu ar plānotajiem izcenojumiem, secināms, ka attiecīgo maksas pakalpojumu izcenojumi samazināsies (skatīt tabulu zemāk), piemēram, maksa par dokumentu ierakstīšanu Valsts policijas elektronisko datu nesējā samazināsies no 18,71 *euro* līdz 2,87 *euro*. Vienlaikus jāņem vērā, ka kopējo samaksu nākotnē par nepieciešamo pakalpojumu var veidot vairākas Valsts policijas maksas pakalpojumu cenrāža pozīcijas (ne tikai maksa par kopiju, bet arī, piemēram, maksa par dokumenta atvasinājuma pareizības apliecināšanu, ja pakalpojuma saņēmējam šāds pakalpojums būs nepieciešams).

1.tabula. Valsts policijas sniegtā maksas pakalpojuma – kopēšana – esošie un nākotnē plānotā izcenojumi

Pašlaik spēkā esošais Valsts policijas maksas pakalpojumu cenrādis ²		Plānotās izmaiņas Valsts policijas maksas pakalpojumu cenrādī	
maksas pakalpojuma veids	cena ar PVN (euro)	maksas pakalpojuma veids	cena ar PVN (euro)
melnbalta kopija uz Valsts policijas papīra, A4 formāta, vienpusēja	1,84	melnbalta kopija uz Valsts policijas papīra, A4 formāta, vienpusēja	0,42
melnbalta kopija uz Valsts policijas papīra, A4 formāta, divpusēja	3,65	melnbalta kopija uz Valsts policijas papīra, A4 formāta, divpusēja	0,44
melnbalta kopija uz Valsts policijas papīra, A3 formāta, vienpusēja	3,71	melnbalta kopija uz Valsts policijas papīra, A3 formāta, vienpusēja	0,56
ieraksts matricā	18,71	dokumentu ierakstīšana Valsts policijas elektronisko datu nesējā	2,87
		lietas meklēšana arhīvā	2,14
		personas datu aizklāšana (anonimizēšana)	0,14
		dokumenta cauršūšana	0,74
		dokumenta atvasinājuma pareizības apliecināšana	2,37
		dokumentu skenēšana	0,42

Pārbaudot pašlaik spēkā esošo maksas pakalpojumu izcenojumus, Valsts kontroles revidenti konstatēja atsevišķas neprecizitātes aprēķinos (piemēram, dokumentu ierakstīšanai elektronisko datu nesējā Valsts policija revidentu vērtējumā bija paredzējusi nesamērīgi ilgu laiku – 45 minūtes; atsevišķu Valsts policijas nodarbināto pakalpojuma sniegšanai paredzētais laiks (iesnieguma apstrāde, rezolūcijas piešķiršana, kopēšanas aprēķina sagatavošana, pakalpojuma iegrāmatošana) dažādiem pakalpojumiem atšķīrās, lai gan pēc būtības tās ir identiskas darbības, kas jāveic ar klienta iesniegumu un grāmatvedības dokumentiem

² Ministru kabineta 24.09.2013. noteikumu Nr.903 “Valsts policijas maksas pakalpojumu cenrādis” 2.pielikums.

neatkarīgi no lapas formāta un lappušu skaita). Iepriekš minētās Valsts kontroles norādītās neprecizitātes šobrīd spēkā esošajā maksas pakalpojumu cenrādī Valsts policija ņēma vērā, sagatavojot jaunus maksas pakalpojumu izcenojuma aprēķinus.

Jaunos kopēšanas maksas pakalpojumu izcenojumu aprēķinos Valsts kontroles revidenti nekonstatēja nepamatotu izmaksu pozīciju iekļaušanu.

Lai izvērtētu Latvijas Republikas tiesībsarga 2019.gada 10.septembra vēstulē norādīto informāciju par maksas par melnbaltu kopiju atšķirībām starp dažādām valsts pārvaldes iestādēm, Valsts kontroles revidenti analizēja publiski pieejamo informāciju (maksas pakalpojumu cenrāžu anotācijas) par citu iestāžu maksā par melnbaltu kopiju sagatavošanu iekļautās izmaksu pozīcijas, ar mērķi noteikt būtisko atšķirību iemeslus. Analīzes rezultātā tika konstatēts, ka, piemēram, tiesu sniegto maksas pakalpojumu cenrādī³ jau ir atsevišķi izdalītas tādas pozīcijas, kā dokumenta meklēšana arhīvā, personu datu aizklāšana, dokumentu caursūšana, dokumenta atvasinājuma pareizības apliecināšana, kas nozīmē, ka, pieprasot dokumentu atvasinājuma izgatavošanu (dokumentu kopēšanu), klientam jāērķinās ar papildu izmaksām, kas saistītas ar šo dokumentu atrašanu, apliecināšanu utt. Valsts policijas gadījumā visas šīs izmaksas līdz šim nebija izdalītas atsevišķi.

Saskaņā ar Valsts policijas sagatavoto Ministru kabineta noteikumu grozījumu projekta anotāciju, lai nodrošinātu maksas pakalpojumu pieejamību sociāli mazākaizsargātajām personu grupām, paredzēts noteikt to personu loku, kurām Valsts policijas maksas apmēru par atsevišķiem Valsts policijas sniegtajiem maksas pakalpojumiem samazinās par 50 procentiem. Valsts policija maksas apmēru par dokumenta atvasinājuma izgatavošanu (dokumenta kopēšanu) un ar to saistītajiem pakalpojumiem (lietas meklēšanu arhīvā, personas datu aizklāšanu (anonimizēšanu), dokumenta caursūšanu, dokumenta atvasinājuma pareizības apliecināšanu, dokumentu ierakstīšanu datu nesējā, dokumentu skenēšanu) samazinās par 50 procentiem, ja, pieprasījumā norādot attiecīgo statusu vai faktu, pakalpojumu pieprasīs:

- 1) persona, kura normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā atzīta par trūcīgu,
- 2) persona, kura saņem valsts pensiju, kuras apmērs nepārsniedz valstī noteikto minimālo darba algu;
- 3) persona, kura saņem valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu.

Ņemot vērā minēto, lai saņemtu Valsts policijas sniegtā pakalpojuma maksas samazinājumu, par trūcīgu atzītai personai pieprasījumā būs jānorāda, ka tai noteikts trūcīgas personas statuss, pensionāram, kura pensijas apmērs nepārsniedz valstī noteikto minimālo darba algu, – ka saņem pensiju, kuras apmērs nepārsniedz valstī noteikto minimālo darba algu, savukārt personai, kura saņem valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu – ka tā ir valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta saņēmējs.

Valsts policija, saņemot pieprasījumu, kurā norādīts, ka pakalpojuma saņēmējs ir persona, kura normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā atzīta par trūcīgu vai persona, kura saņem valsts pensiju, kuras apmērs nepārsniedz valstī noteikto minimālo darba algu, vai persona, kura saņem valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu, pieprasīs informāciju no atbildīgās iestādes, lai pārliecinātos par attiecīgā statusa vai fakta esamību konkrētajai personai – pakalpojuma pieprasītājam. Savukārt, lai paātrinātu pakalpojuma saņemšanas termiņu, pakalpojuma pieprasītājs pats brīvprātīgi varēs iesniegt vai uzrādīt attiecīgo statusu vai faktu apliecināšu dokumentu vai tā kopiju: par trūcīgu atzīta persona – izziņu par atbilstību trūcīgas

³ Ministru kabineta 19.02.2013. noteikumu Nr.96 "Noteikumi par tiesas sniegtajiem maksas pakalpojumiem" 2.pielikums.

ģimenes (personas) statusam, pensionārs, kura pensijas apmērs nepārsniedz valstī noteikto minimālo darba algu – izziņu par pensijas apmēru, bet persona kura saņem valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu – lēmumu par valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta piešķiršanu.

Ja nepieciešama papildus informācija par veiktajām pārbaudēm, lūdzu sazināties ar Otrā revīzijas departamenta Otrā sektora vecāko valsts revidenti Sarmīti Baltusu (tālr.67017560, e-pasts sarmite.baltusa@lrvk.gov.lv) vai valsts revidentu Jāni Ošiņu (tālr.67017618,e-pasts janis.osins@lrvk.gov.lv).

Ar cieņu
valsts kontroliere

E.Krūmiņa

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Baltusa, 67017560
Ošiņš, 67017618